

АВТОРСКА СПРАВКА

за приносния характер на трудовете на гл. ас. д-р Нели Георгиева Стефанова, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по научна специалност 2.3. ФИЛОСОФИЯ (РЕТОРИКА), обявен от СУ „Св. Климент Охридски” в ДВ, бр. 91/14.11.2017 г.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” са представени:

- монография /хабилитационен труд, рецензирано издание/
- учебно пособие /рецензирано издание/
- 10 публикации в български и международни научни издания /на български и италиански език/

Представените трудове са разработени в областта на реториката, като не съвпадат с темата на докторската дисертация на кандидата. Предложените публикации не са участвали в процедурата за придобиване на ОНС „доктор” по 2.3. Философия (История на реториката и ораторското изкуство), нито в конкурса за заемане на академичната длъжност „главен асистент”.

1. МОНОГРАФИЯ

Политическа реторика. Съвременни тенденции, УИ „Св. Климент Охридски”, 2017, рецензент проф. дфн Донка Александрова

В монографията е пресъздадена панорамна картина на реториката с политически знак на фона на глобалните тенденции. Целта е да бъде представена категорията политическа реторика в нейните актуални измерения. Изследвани са разновидностите на съвременното политическо слово – парламентарно, дипломатическо, военно-политическо красноречие и президентска реторика, в техните жанрови, функционални и инструментални проявления. Описани са стилове, явления и тенденции в политическата реторика, анализирани през призмата на феномени като политическа комуникация и популизъм.

Изследването е организирано в три глави.

Първа глава подлага на паралелен анализ феномените *политическа реторика* и *политическа комуникация*, като показва „мостовите”, свързващи древната и модерната наука, и поставя акцент на историческата им взимообвързаност. Поддържа се виждането, че съвременната *политическа реторика* е част от един по-глобален и мащабен процес на *политическа комуникация*. Реториката и нейното практическо проявление – красноречието, функционират в полето на политическата комуникация и

са пряко зависими от нейните закономерности, от участващите субекти и генерираните от тях комуникационни потоци. *Политическата реторика* и *политическата комуникация* са представени като неразривно свързани феномени, които не могат да бъдат разглеждани независимо един от друг, поради което, преди да бъде анализирана същността на политическата реторика и нейните видове, в тази глава се изясняват някои базисни закономерности на *политическата комуникация* – функции, фази в развитието, модели на проявление. Новост е авторският опит за теоретично разглеждане на *гражданско-виртуален модел на комуникация*, който се опира на съвременен формат на общественно-политическо взаимодействие, реализирано през социалните мрежи и създаващо впечатляваща смесица от политика и реторика, облечена в нови технологии.

Втора глава предлага обстоен анализ на класическите и съвременни видове политическо красноречие. В началото се отправя кратък поглед към историята на политическото красноречие и обособяването му като родова категория, след което се изясняват и дефинират в съвременен смисъл същността, родовите характеристики и функциите на политическата реторика. Поотделно са разгледани класическите и съвременни разновидности на политическото слово.

Парламентарното красноречие и динамиките в облика на парламентарната аудитория и парламентарния оратор са анализирани в съответствие с утвърждаването на парламентаризма. Акцент в тази част от разработката е представянето на парламентарните ораторски форми (жанрове), използвани при реализацията на отделните функции на Народното събрание. Направеният анализ показва, че независимо от своята външна, строго кодифицирана форма, парламентарното красноречие е твърде гъвкава материя, променяща се паралелно на всеки нов избор и всяка следваща легислатура. Новост за реторическата теория е анализът на новообособилата се функция на съвременния парламент, а именно дейността му като **комуникационен форум** – открит публичен форум за мнения и дебати в условия на прозрачност; парламентът като трибуна за изразяване на мнения пред широката общественост. Тази новокодифицирана функция е представена като еманация на реторическата природа на парламентарната дейност.

Важен принос в теорията внася анализът на **дипломатическото красноречие** – онази разновидност на политическата реторика, която до момента се явяваше забележима празнина в българската реторична школа. Ако политическото красноречие се приема за авангард на ораторското изкуство, то дипломатическото красноречие следва да се разглежда като аванпост на политическото ораторство въобще. За първи път в родната литература се предлага анализ на дипломатическото красноречие, представено като най-консервативната, но същевременно най-елитарна и изящна разновидност на реториката с политически знак, свързана с реализацията на външната политика и международните отношения. Теоретично са разработени въпросите за: същността, историческото обособяване и регламентите на дипломатическото красноречие, характеристиките на дипломатическия оратор и невербалното дипломатическо общуване. Новост в реторическата литература е направеният анализ на жанровете на *вербалната дипломация* (устни форми на дипломатическо красноречие) –

дипломатически беседи, речи, тостове, срещи, разговори, дипломатически преговори, както и представянето на жанровете на *дипломатическата кореспонденция* (писмени форми на дипломатическо красноречие). Приложени са образци на описаните жанрови разновидности.

Военно-политическото красноречие е представено по нов, различен от традиционния маниер, възпяващ „реториката на храбростта” през „златните страници” на военната история. Съвременните форми на феномена са разгледани в два паралелни пласта на проявление:

- 1) *красноречието във военнопрофесионална среда*, свързано с дейността на международните военно-политически съюзи, изправени пред необходимостта от унифицирано общуване, което да осигури адекватна инкултурация на представителите на различни държави в специфичните условия на военнопрофесионалното взаимодействие;
- 2) *реториката на тероризма* – представена като актуална форма на военно-политическото красноречие.

Двете форми са неразривно свързани, тъй като днес терористичната война е основна тема на заседанията на международните политически съюзи, а нормативните доктрини на всички военно-политически обединения са преразгледани в светлината на заплахата от тероризъм. Изследването на военно-политическото красноречие в очертаните направления трасира нова перспектива в неговото литературно представяне. Съвременните проявления на феномена показват, че той преживява по-дълбоки трансформации от останалите видове на политическата реторика и най-различно понася модифициращата функция на времето.

Последният раздел на втора глава предлага анализ на някои **съвременни форми политическо красноречие**. Като продукт на реториката от последните столетия в тази част на изследването е представена **президентската реторика** – специфична за САЩ научна традиция, която през последните години не просто навлиза в европейския контекст, адаптирайки се към особеностите на политическото устройство на отделните страни, но и показва тенденцията да се превърне в автономна област за реторични изследвания. Тази модерна област на политическата реторика в монографията е разработена в достатъчно систематичен порядък. Представени са автори и заглавия, които полагат академичните основи на направлението. Описани са тенденции, явления и стратегии, свързани с ораторските изяви на последните американски президенти. С оглед на поддържаната теза, че анализът на президентското красноречие трябва да изхожда от особеностите на държавното и политическото устройство на конкретната страна, са изведени спецификите на европейския контекст и са посочени водещите комуникативни тенденции в българската президентска реторика. Разгледани са и основните жанрови форми, свързани с изпълнението на правомощията на българския държавен глава – укази, обръщения, размяна на послания между държавни глави, речи на международни форуми, инаугурационни речи, становища по наболели вътрешнополитически въпроси, слово на президента.

Проучването на съвременните форми завършва с описание на някои значими явления и процеси в политическото говорене. Анализирани са реторическите изражения на медиезираната политика, упадъкът на политическия език, многозначната употреба на думите, реторическите ефекти от политическото персонализиране и политическото мълчание.

Трета глава е посветена на **политическия език** – основна категория на политическата реторика, използваща собствени теоретични фундаменти и най-критичен от всички компоненти на политическата комуникация. Разглеждан като репрезентативен дискурс, подражателен на света на фактите, политическият език демонстрира перформативната функция на речта и трансформирането на социалните ситуации в политически значения. Характеристиките и функциите на политическия език са изведени през фокуса на символния политически анализ и приемствеността в теориите на Кенет Бърк, Харолд Ласуел, Мъри Еделман. Застъпено е схващането, че политиката предава на езика специфичните характеристики, които го определят като *политически*.

Новост в реторическата теория е предложената (сравнително) подробна *типологизация на стиловете политически език*. В монографията са организирани в систематичен порядък и анализирани в реторичен аспект 13 стилови категории на политическия език: *убеждаващ, юридически, административен, език на договарянето, технически, банален, програмен, дипломатически език, дидактична и полемична политическа реч, език на омразата, бонистки и популистки език*.

Изследването завършва с обстоен анализ на **популизма** и **популистката реторика** – феномен с особено устойчива и системна изява в съвременния социополитически контекст. Анализирани са генезисът, моделите на проявление, реторическите и аргументативните маркери на феномена в роден и общоевропейски контекст.

Представеното в този труд съдържание е само част от реторическото богатство в сферата на политиката. Всяка претенция за изчерпателност, когато става дума за феномен от ранга на политическата реторика, е нереална. Монографията може да бъде полезна за всеки, който проявява интерес към проблемите на съвременната реторика.

2. УЧЕБНО ПОСОБИЕ

Кратък терминологичен справочник по обща и политическа реторика, УИ „Св. Климент Охридски”, 2015, рецензенти: проф. дфн Донка Александрова, доц. д-р Даниел Смилов

Справочното издание включва 270 базови термина и понятия от областта на реториката и реторическата аргументация, имащи устойчива употреба в обществено-политическия дискурс. Целта на учебното помагало е да предостави специализирана информация относно терминологичния апарат на реториката и да запознае читателя с

реторическото съдържание, реторическите функции и реторическата употреба на представения словесен инструментариум.

Както се посочва в заглавието, разработката няма претенция за изчерпателност. Подобен стремеж би бил пресилен и неосъществим в такава динамична, многолика и рефлексивна област, каквата е реторическата комуникация. Справочният (а не речников) формат на изданието обаче прави възможно по-обстойното представяне на избраното терминологично съдържание.

Изложените в справочника теоретични положения отразяват съвременните тенденции в схващанията за реториката като „метатеория на социалното взаимодействие“ и демонстрират фундаменталната приложимост на тази научна дисциплина в съвременните условия. Трудно би могло да се посочи сфера от публичността и от хуманитарното познание, в която реториката да няма действено приложение.

Всеки термин, включен в изданието, представлява самостоятелна справочна единица, разработена въз основа на различни литературни източници. По тази причина след всеки термин детайлно е упомената литературата, използвана при неговата формулировка. Всяка статия е изпълнена в логически конструирана схема, която определя последователността при представяне на съдържанието: етимология на думата; определение на понятието в контекста на науката, в която е обосновано; анализ на неговата употреба в реторическия контекст; реторически функции; конотации; практически приложения, илюстрирани с примери от практиката; използвана литература.

Съществен аспект от обособеността на изданието е неговият авторски характер, като се има предвид, че класическите теоретични постановки са изложени паралелно с авторското виждане за включените лексикални единици.

Съдържанието на основните понятия – *оратор; реч (видове); аудитория; ораторско изкуство; ораторски стил* – е представено в динамиката на реторическите изследвания и ораторските практики. Синтезирано и теоретично плътно са въведени понятията от сферата на аргументацията: *логически закони; тезис; ентимема; аргументи (видове); убеждаване; доказателство; опровержение; реторическа аргументация*; др.

Отделено е специално внимание на **термините от областта на политическата реторика**. Това решение е мотивирано от факта, че от древни времена до днес политическото красноречие съставлява авангарда на ораторското изкуство. Следва да се уточни, че разграничението между политическото красноречие и останалите реторични родове произтича от различното предметно поле на приложение на словото, както и от различните цели, но инструментариумът на реториката в общи линии се запазва.

При подбора на термините от областта на политическото красноречие е приложен реторическият принцип. Включени са понятия от политическата лексика, които имат конкретно реторическо съдържание и установени функции, описани са

специфични техники и похвати за въздействие в политическата аргументация. Изчерпателни статии са посветени на ключови термини като: *политическа комуникация*; *политически комуникативен акт*; *политически консенсус*; *политическа аудитория*. Въведени са редица нови термини, които обогатяват репертоара на реториката и показват нейното приложение в иновативната среда на модерните технологии – *презентация*; *политическа презентация*; *виртуална политическа презентация*; др. Диалогичните видове *дискусия*; *полемика*; *дебати*; *симпозиум* са анализирани като сложни и многоизмерни феномени на публичната комуникация.

Включени са и **термини от областта на дипломатическото красноречие** – онази разновидност на политическата реторика, която е свързана с най-високия плац за изява на политическото взаимодействие. Тези термини обогатяват реториката както в теоретичен, така и в аргументативен и стилистичен план. Въведени са понятия от стилизирания език на дипломацията – *абюрация*; *акламация*; *ад интерим*; *кларис вербис*; *модус вивенди*; *мутус дисенсус*; *добри услуги*; *екс официо*; *прима фаци*; *прокус вербал* и др.

С въвеждането на **нови термини, ролеви игри и дискурсивни методики** се цели стимулиране на реторичната компетентност – познавателна и прагматична, както и обогатяване на научния и учебния инструментариум на реториката. Представени са техники, които днес с успех се прилагат в реторическите тренинги, в обучението по реторика и комуникативни умения. Такива са методиките *адвокат на дявола* и *мърдър борд*. Колоритът на реторическото творчество е въплътен в **стилистични фрази, словосъчетания и евфемизми** като: *безсмислено съждение*; *вулгаризъм*; *джингоизъм*; *блестящи обобщения*; *хейт спийч*; *четириминутни хора*; др.

Реторическата теория е обогатена със сериозен набор от термини, свързани с **реторическите механизми за въздействие върху аудиторията**. Такива са **ефектите**, присъщи на реторическата практика в условия на конкуренция – *ефектът на имунизация*; *ефектът на ореола*; *ефектът на бумеранга*, *ефектът на разреждане*; *ефектът на сънливеща*; *бутон ефектът*; *ефектът на първенството*; *ефектът на свежестта*. Тези лексикални единици допълват терминологичния апарат на реториката, утвърждавайки фундаменталната ѝ роля в съвременната конкурентна публична среда.

В справочника съзнателно не са представени стилистичните средства за орнаментиране на речта. Голямото многообразие от реторични тропи и фигури би могло да бъде предмет на самостоятелно издание.

Решението за написването на това учебно помагало е мотивирано от конкретни дидактични и емпирични съображения. Към настоящия момент в родното литературно пространство не съществува такъв тип справочно издание, специализирано върху терминологичния апарат на реториката. Споменатото приложение на реториката във всички сфери на публичността, от една страна, предполага нейното огромно инструментално богатство и разнообразие, от друга страна обаче, се явява причина за терминологична пъстрота и прекомерна освободеност в боравенето с нейния инструментариум, като в отделни случаи се стига дори до компрометиране на смисъла

на понятията и до дискредитиране на техните реторически функции. В тази връзка изданието се фокусира върху реторическата употреба на термините, илюстрирана с конкретни примери.

Справочникът е полезен не само за студентите, изучаващи реторика, но и за политици, медийни експерти, специалисти по PR и комуникации и за всеки, който проявява интерес към тази древна и модерна наука за убеждаващата комуникация.

3. ПУБЛИКАЦИИ В БЪЛГАРСКИ И МЕЖДУНАРОДНИ НАУЧНИ ИЗДАНИЯ

1. „Българската” метафора в италианския политически и медиен дискурс, Теоретичен сборник в чест на създателя на катедра „Реторика” – професор Васил Иванов, УИ „Епископ Константин Преславски”, Шумен, 2016, стр. 329–350

Статията е посветена на актуален и неизследван досега реторичен феномен, свързан с умишленото и свободно използване на „български” метафори с негативни конотации в медийно-политическия дискурс на Италия. Опитът да се достигне до причинния генезис на описания феномен разкрива някои порочни реторични механизми на инерция, обслужващи „политиката на лошата памет”. Същата се основава на стародавни религиозно-догматични митове, които са вкоренени в колективното съзнание на италианците и се подхранват от традиционното идеологизирано католическо разбиране за „българската ерес” (*Vulgarorum haeresis*). Статията проследява влиянието на идеите, вплетени в богомилското учение – онези прогресивни мисловни парадигми, които играят съществена роля за развитието на християнската цивилизация. Текстът предлага тълкувания на възможния диапазон от преки значения и конотации, разяснява произхода на специфичната италианска политическа лексика, влизаща в противоречие със своите собствени аргументативни претенции.

2. Нели Стефанова, Яна Събева, „Мърдърборд” и тренингите по реторика, електронно научно списание „Реторика и комуникации”, брой 23, юли 2016

Статията има за цел да представи методиката „Murder Board“ като съществен компонент от реторическите тренинги при подготовката на лица за участие в комуникативни формати с характерна висока степен на конфронтация, каквито са политическите дебати, бизнес преговорите и презентациите в конкурентна среда. Проследява се възникването, развитието, приложението и спецификите на ролевата методика, като същите се разглеждат на фона на взаимовръзката *реторически* –

психологически – медия тренинг. Приложеният подход показва интердисциплинарната природа на реториката и паралелно с това допринася за осмислянето и утвърждаването на реторическите тренинги като средство за формиране на компетенции и опит в убеждаващата комуникация.

3. Нови реторични форми за спечелване на електорален консенсус – реторика на „Движение 5 звезди” на Бепе Грило, електронно научно списание „Реторика и комуникации“, бр. 20, ноември 2015

Статията се фокусира върху медийно-политическия дискурс и неговите актуални реторични проявления в контекста на съвременната европейска политика. Представени са нови нетрадиционни методи за провеждане на политическа пропаганда и алтернативни реторически форми за спечелване на електорален консенсус. Появилото се през 2009 г. в Италия „Движение 5 звезди” на Бепе Грило се разглежда като прецедент за водене на предизборна политическа кампания изцяло през социалните медии и парадигматичен случай за това как същата се трансформира в реални изборни гласове. Описаният в статията казус показва тенденцията за налагането на нов *гражданско-виртуален модел на политическа комуникация*. Анализът очертава облика на нов тип *дигитална демокрация*, която се явява опозиция на старомодните комуникативни модели и се противопоставя на съществуващите традиционни форми на политическа представителност.

4. Политически дебат - реторическа технология, сп. Психологични изследвания, ИИНЧ – БАН, Департамент Психология, № 2/2014, стр. 338–344

Статията е провокирана от положението, че обществено-политическата комуникация често предлага некоректна употреба на термина *политически дебат*, използвайки го като синоним на други диалогични дискурсивни форми – *диспут, дискусия, полемика*. Разработката прави опит да компенсира тази тенденция на теоретична основа. Поддържа се разбирането, че политическият дебат е сложен и многоизмерен феномен, участващ във всички форми на социалното взаимодействие, поради което правилното му прилагане е необходимост. Цел на статията е да прецизира концептуалната рамка на понятието и да разкрие неговата реторическа технология – да покаже, че политическият дебат е феномен, който притежава: точни съдържателни и функционални параметри; собствено подвидово деление; структурни компоненти; ясни процедурни правила; различни нива за реализация; аргументативни особености; обособени критерии за оценка. Точното разбиране на термина би довело до неговото коректно използване и до по-голяма обективност на политическите анализи.

5. Теория на аргументативната граматика на Винченцо Ло Кашо, сб. Теория и история на реториката, УИ „Св. Климент Охридски“, София, 2014, стр. 304–322

Статията има за цел да представи в българската научна среда една нова теория на убеждаващото общуване – *теорията на аргументативната граматика* на Винченцо Ло Кашо, появила се през 2009 г. В текста са анализирани най-съществените аспекти на тази съвременна аргументативна доктрина. Нейните специфики авторът на статията излага в следните основни полета:

- диалектическо (взаимодействие, насочено към договореност);
- реторическо (аргументативен модел);
- логическо (нормативен идеал и претенции за валидност);
- прагматично (реконструкция на аргументативния дискурс).

Статията очертава основните приноси на *теорията на аргументативната граматика* към реторическата практика: паралелната възможност за продуциране и декодиране на аргументативни текстове; онагледяване на аргументативната организация; тенденциозната насоченост към практиките на политическия дискурс. Тези положения разполагат теорията в изследователско направление с широка практико-приложна стойност.

6. Реторика и тероризъм, сб. Реториката в съвременното общество, УИ „Св. Климент Охридски“, София, 2018 (под печат)

Статията разглежда реторичните проявления на някои радикални форми религиозно мотивиран тероризъм. Поддържа се тезата, че определени комуникативни измерения на терористичната дейност могат да бъдат разглеждани като съвременна форма на военно-политическо красноречие. Разработката има за цел да конструира реторическата технология на терористичните послания. С оглед на това в текста се търсят и предлагат отговори на въпросите:

- какви социополитически и идейни мотиватори правят тероризма с религиозен знак толкова мащабен феномен;
- какви комуникативни стратегии и религиозни внушения пленяват умовете на бойците от групировките;
- какви са динамиките в реторическото определяне на целевите аудитории и „враговете“;
- кои са ключовите думи, заложили в посланията на Ислямска държава.

Цитират се шест основни термина, които изграждат концепцията на групировката и дават ключ за обяснение на нейния възход и влияние. Достига се до конкретни изводи и обобщаване на реторическите специфики на посланията на днешния религиозно мотивирания тероризъм.

7. Retorica e argomentazione dei segni non-verbali, Cultura & Comunicazione, Anno V, № 05 – settembre 2014, Guerra Edizioni, Perugia, pp. 48-56, Ref, IF/IR

Тази статия разглежда аргументативната функция на невербалната комуникация. Неделимото единство между реториката и неезиковите средства се обосновава от действието на целия вербално-невербален аргументативен комплекс. Анализът изхожда от:

- теоретичните корени на невербалното общуване, посети в Аристотеловото разбиране за *актьорската игра* и *правдоподобното доказване*;
- постановките на Ф. Роси-Ланди за *полезната реторика*, доставяща изобилие от неаргументативен материал; за *стартовото* и *добавеното* значение на изразеното и подразбраното;
- схващанията на Х. Перелман за *неформалния аргумент*;
- критиката на У. Еко към *универсалните закони*, изпълнени с противоречия и често лишени от основания;
- разбирането на В. Руменчев за *реторическата аргументация* като феномен, който носи в себе си имплицитното присъствие на невербални и нелогически средства;
- постановките на А. Понцио за *двойствената ориентация* на думата.

Като убедителни *невербални аргументи* са представени феномени, идващи от различните неезикови модалности – първо впечатление; аргумент на красотата; предизборна фотогеничност; ефект на Пепеляшка, комплексни кинесични аргументи. В контекста на политическото невербално общуване се дискутира аргументативната роля на *консуматорското изображение*. Описаните невербални аргументи могат да бъдат обект на автономна интерпретация, но комплексният характер на човешкото поведение обуславя проявлението им в динамична комбинация. Статията представя невербалната комуникация не само като сектор, привличащ интердисциплинарен интерес, но и като терен за диалогична среща на различни научни подходи.

8. L'uso metaforico di "bulgaro" nell'italiano politichese e mass-mediatico, Cultura & Comunicazione, Italia, Anno IV, № 04, giugno 2013, Guerra Edizioni, Perugia, pp. 15–21, Ref, IF/IR

9. L'uso metaforico di "bulgaro" nell'italiano politichese e mass-mediatico, Rivista di Studi Politici, Anno XXV, gennaio–marzo 2013, APES, Roma, pp. 157–180, Ref, IF/IR

Статиите покриват идентично съдържание. Предлагат критичен анализ на установената в Италия практика за негативна употреба на „българското“ в политическата и медийната реторика. Изследват се причинният генезис и стародавните верски корени на това явление. Посочват се негативите на тези и други инерционни езикови механизми в контекста на модерната европейска мултикултурна среда. По-

обстойно отколкото в българския текст е застъпен анализът на исторически факти, малко популярни за италианския читател.

10. I fondamenti logici del discorso persuasivo nella comunicazione politica, *Cultura & Comunicazione*, Anno III, № 01, giugno 2011, Guerra Edizioni, Perugia, pp. 27–33, Ref, IF/IR

Статията разисква логическите основи на убеждаващата реч в обществено-политическата комуникация. Описани са сложните взаимовръзки между езика, социума и процесите по формиране на обществено мнение. Фокусът е върху каузалитета на отношенията *език – власт*. Изследва се „властта“ на езика, разглеждан като форма на реално действие. Последователно са анализирани:

- характерът на речта и функциите на езика в съвременния политически дискурс;
- формите и функциите на политическата реч;
- ролята на убеждаването и реторическата аргументация;
- степените в процеса на убеждаване и обосноваването на вяра;
- най-честите логически грешки в процеса на аргументация;
- средствата за манипулация и манипулативното аргументиране.

Застъпена е тезата, че в политическото общуване езикът добива автономна роля на логическо средство. Ако придадем на думата конкретна стойност на дейност и власт, като логическо следствие всяка езикова дейност с обществени цели ще се превърне в упражняване на власт и всяка форма на реч може да се разглежда като форма на политическо изразяване.